

FIȘA DISCIPLINEI

Limba latină III

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Limba latină III	Codul disciplinei	OLR6670
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Mihail Mitrea		
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Mihail Mitrea		
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I
2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					-
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Cunoștințe privind fenomenul educațional
4.2 de competențe	• Operare pe calculator (minimal: Office, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	- Frecventarea cursului în proporție de cel puțin 75% - Participare activă cu materialele didactice specifice (e.g., Sfânta Scriptură, Vulgata, alte resurse indicate, dicționare) - Lectura bibliografiei recomandate - Prezența la cursuri și seminare cu telefoanele mobile închise
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	- Frecventarea seminarului în proporție de cel puțin 75% - Participare activă și lectura bibliografiei recomandate - Elaborarea și susținerea temelor planificate la termen. Pentru predarea cu întârziere a temelor de seminar, acestea vor fi depunctate cu 0.5 puncte/zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religio-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să introducă studentul în studiul limbii latine
7.2 Obiectivele specifice	- Să cunoască teoretic și să aplice practic noțiuni de morfologie latină - Să dobândească un vocabular vast de cuvinte latinești

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Recapitulare (a): Conjunctivul prezent și imperfect activ și pasiv. Conjunctivul prezent și imperfect al verbului <i>esse</i> . Infinitiv prezent și activ. Imperativul prezent și viitor activ și pasiv. Indicativul perfect și mai mult ca perfect activ. Participiul prezent. Gerunziul. Gerundivul.	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
2. Recapitulare (b): Pronumele demonstrativ, relativ, nehotărât. Gradele de comparație ale adjectivului. Comparativul. Complementul comparativului. Superlativul. Verbul <i>esse</i> : indicativ perfect și mai mult ca perfect.	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
3. Indicativul viitor anterior activ. Indicativul viitor anterior al verbului <i>esse</i> . Conjunctivul perfect activ. Conjunctivul perfect al verbului <i>esse</i> . Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
4. Conjunctivul mai mult ca perfect activ. Conjunctivul mai mult ca perfect al verbului <i>esse</i> . Infinitiv perfect activ. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
5. Test evaluare cunoștințe 1-4. Verbul <i>esse</i> : tabel sinoptic indicativ/conjunctiv/imperativ/infinitiv. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
6. Verbe compuse cu verbul <i>esse</i> : <i>posse</i> , <i>podēsse</i> . Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
7. Numeralul: recapitulare (cardinal, ordinal, distributiv, adverbial, multiplicativ). Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
8. Adverbul și comparația adverbilor: recapitulare. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
9. Tema de supin a verbelor. Participiul perfect pasiv. Infinitivul perfect pasiv. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

10. Test evaluare cunoștințe 5-9. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
11. Participiul viitor activ. Infinitivul viitor activ. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
12. Indicativul perfect pasiv. Indicativul mai mult ca perfect pasiv. Indicativul viitor anterior pasiv. Cuvinte și expresii latinești în context academic	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
13. Recapitulare generală.	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	
14. Test evaluare cunoștințe 10-13. Concluzii.	prelegere, descoperire dirijată, exerciții	

Bibliografie

1. Balme, Maurice și James Morwood. *Oxford Latin Course*, Part I. Oxford: Oxford University Press, 1996.
2. Balme, Maurice și James Morwood. *Oxford Latin Course*, Part II. Oxford: Oxford University Press, 1997.
3. Blaise, Albert. *Manual de latină creștină*. Trad. George Bogdan Țâra. Timișoara: Amarcord, 2000.
4. Bujor, I. I și Fr. Chiriac. *Gramatica limbii latine*. București: Editura Științifică, 1958.
5. Collins, John F. *A Primer of Ecclesiastical Latin*. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press, 1985.
6. Gibbs, Laura. *Vulgate Verses: 4000 Verses from the Bible for Teachers and Students of Latin*. 2022.
7. McKeown, J.C. *Classical Latin. An Introductory Course*. Indianapolis: Hackett Publishing, 2010.
8. Nicolae, Florentina. *Curs de limba latină pentru studenții facultăților de teologie*. București: Editura Universitară, 2019.
9. Orberg, Hans H. *Lingva latina per se illustrata*. Pars I. *Familia romana*. 2003.
10. Pârlog, Maria. *Gramatica limbii latine*. București: All, 1996.
11. Roby, Henry John. *An Elementary Latin Grammar*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
12. Slușanschi, Dan. *Sintaxa limbii latine*. Vol. 1: *Sintaxa propoziției*, Vol. 2: *Sintaxa frazei*. București: Editura Universității București, 1994.
13. Wheelock, Frederic M. *Wheelock's Latin. The Classic Introductory Latin Course, Based on Ancient Authors*. ed. a VI-a. 2005.

Instrumenta (dicționare și surse online)

1. *Cassell's Latin Dictionary. Latin-English and English-Latin*. New York: Funk and Wagnalls Company, 1953.
2. Guțu, Gheorghe. *Dicționar Latin-Român*. București: Humanitas, 2024.
3. <https://www.latin-is-simple.com>
4. <https://glosbe.com>
5. <https://www.loebclassics.com>
6. <https://www.gutenberg.org/files/15665/15665-h/15665-h.htm>
7. <https://spw.uni-goettingen.de/projects/aig/index.html>
8. <https://www.thelatinlibrary.com/>

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Discuții: fișa disciplinei, evaluare. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
2. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
3. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
4. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
5. Feedback (test evaluare). Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
6. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
7. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
8. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic	conversația, exerciții,	

(cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	învățarea prin descoperire	
9. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
10. Feedback (test evaluare). Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
11. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
12. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
13. Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	
14. Feedback (test evaluare). Lectură, analiză morfologică și traducere de text clasic/biblic/patristic (cu lexic auxiliar). Vocabular. Exerciții gramaticale. Retroversiune.	conversația, exerciții, învățarea prin descoperire	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. De asemenea, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziale, asistență socială, domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Cunoașterea morfologiei limbii latine; cunoașterea și identificarea părților de vorbire - Capacitatea de a realiza o analiză morfologică riguroasă; capacitatea de a lectura și traduce un text de dificultate medie	<i>Test evaluare cunoștințe</i> (săptămânile 5, 10 și 14) Examen condiționat de: 1. prezența la curs în proporție de 75%; 2. rezolvarea tuturor temelor planificate la seminar	3 x 10% = 30% 40%
10.5 Seminar	Rezolvarea corectă a temelor de seminar	Participare activă, răspunsuri la întrebări, prezentarea temelor la termen	30%
10.6 Standard minim de performanță			
50% rezultat după însumarea punctelor ponderate conform pct. 10.3			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

01.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."